

Rafał Ćwikowski

POST

w kulturach i religiach

Post ma swój szczególny wymiar i może stać się okresem odnowy duchowej, pretekstem do przemyśleń nad własnym życiem i czasem uporządkowania dawnych zaniedbań w życiu duchowym. Może też stać się jedynie rytualnym odrobieniem „obowiązkowych zadań domowych” wobec Boga, takich jak: unikanie tańca, mięsnych potraw lub zaliczenie piątkowych nabożeństw.

Czas Postu może też stać się takim samym czasem jak pozostała część roku kościelnego, jeżeli w zabieganiu codzien-

Prawdziwy sens postu kryje się w duchowym i moralnym wyrzeczeniu się zła, a nie jedynie w unikaniu pewnych pokarmów

nych problemów nie zauważymy jak szybko przeminął i że w ogóle był. Każdy chrześcijanin jest powołany do pracy nad sobą przez całe życie, do doskonalenia swojej „duchowej kondycji”, do rozprawy ze swoimi wadami. Czas Postu nie jest tu w tym względzie wyjątkowy, ale jest momentem przypomnienia, abyśmy kształcili i kształtowali świadomie swego ducha, relacje z Bogiem i bliźnimi.

Kilka uwag historycznych i religioznawczych

Już w starożytności praktyki postne miały wymiar religijny. W religiach pierwotnych szamani pościli dla zyskania siły i skuteczności w odprawianych rytuałach. Ruszający do walki wojownicy rezygnowali z jedzenia dla dobrej wróżby w bitwie i większej skuteczności. Często stosowano post inicjacyjny rozpoczynający jakiś nowy okres w życiu człowieka.

Znany był również post profetyczny. Miał on na celu przysposobienie kapłana do wejścia w kontakt z światem nadnaturalnym.

Szamani tunguscy pościli, aby uzyskać nadnaturalną moc, Indianie by wejść w kontakt z duchem opiekuńczym, chiński kapłan tym sposobem kontaktował się z duchami przodków, wróżbita w starożytnej Grecji

przez post uzyskiwał zdolność przepowiadania przyszłości.

Post znany jest też w największych religiach świata. W judaizmie odnajdujemy kilka rodzajów postu. Mojżesz pościł 40 dni na pustkowiu przed otrzymaniem przykazań od Boga. Podobnie prorok Daniel pościł przed wysłuchaniem słów Boga. Post był dla Izraelitów sposobem prześlągnięcia Boga, uzyskaniem łaski,

oddaleniem klęski. Post był niemal obowiązkiem po śmierci bliskiej osoby. Do dziś w judaizmie dniami postu są poniedziałek i czwartek.

Wśród wyznawców islamu post jest jednym z pięciu podstawowych zasad obowiązujących wszystkich wierzących muzułmanów. Koran zobowiązuje do postu w dziewiątym miesiącu Ramadan przez kilka dni. Sunna - komentarz do Koranu rozciąga ten czas na cały miesiąc. Post należy traktować jako nakaz Boży. Poza aspektem religijnym dla wyznawców islamu post ma również znaczenie zdrowotne. Już Mahomet zauważył, że odpowiednie odżywianie może mieć znaczenie dla kondycji człowieka.

Post dla chrześcijan

W chrześcijaństwie post był już znany od pierwszych wieków. Ojcowie Kościoła zalecali go jako sposób na przygotowanie się duchowe do przyjęcia darów Ducha Świętego, obrony przed pokusami, ćwiczenia woli. Post również praktykowano jako formę żalu za grzechy.

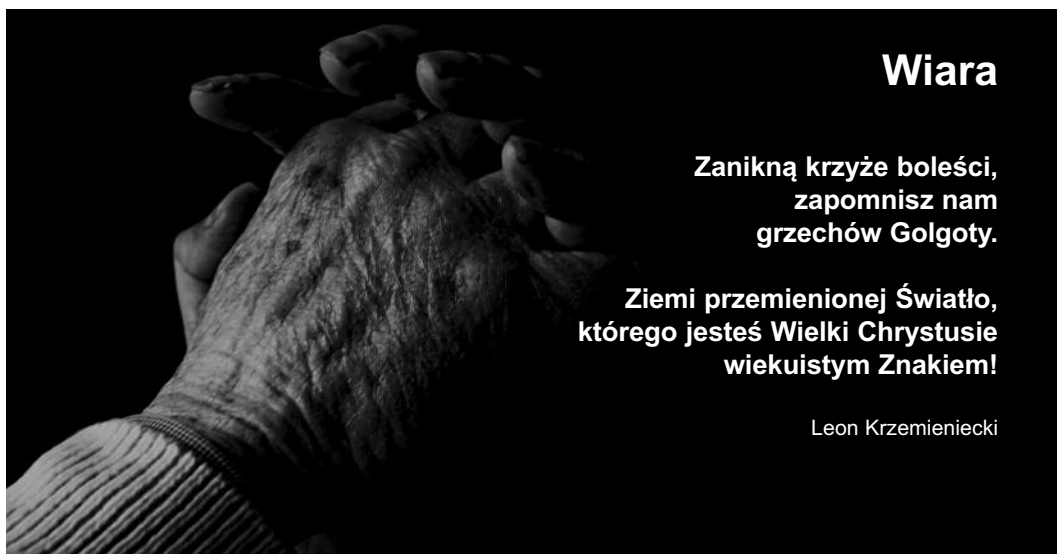
Prawdziwy sens postu dla chrześcijanina kryje się w duchowym i moralnym wyrzeczeniu się zła, a nie jedynie w unikaniu pewnych pokarmów. Jest źródłem jasności umysłu i dobrych cech. Marcin Luter zalecał post jako ćwiczenie, ale nie nakaz mogący być jedynie pustą praktyką bez wewnętrznej religijnej treści.

Post winien łączyć ciało i ducha. Może być dobrą formą wypracowania w sobie woli panowania nad zachciankami. Post ukierunkowuje myśli na Boga, rodzi intencję wsluchania się we własną duszę.

Post może oczywiście nie dotyczyć w ogóle kwestii kulinarnych, a stać się okazją do rezygnacji z tego, co mnie uzależnia np. telewizji, internetu, słodczy. My sami możemy określić, co winniśmy uczynić przedmiotem postu, aby pokonać nasze słabości, wady, samych siebie.

I zawsze powinniśmy pamiętać, że Bogu podoba się ten kto pości w ukryciu starając się być lepszym. Nie jedynie przed Wielkanocą, ale przez cały rok.

Rafał Œwikowski

Wiara

Zanikną krzyże boleści,
zapomnisz nam
grzechów Golgoty.

Ziemi przemienionej Światło,
którego jesteś Wielki Chrystusie
wiekuistym Znakiem!

Leon Krzemieniecki